

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCS”)
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre. 10.—
Egy hónapra. 1.—
Videkre:
Egész évre. 12.—
Egy hónapra. 1.20

Egyes szám ára
Pécsset 4 kr., vi-
deken 5 kr.

Egyes számok
kaphatók minden
lapelárusítónál.

Pécs, 1894.

Kedd, márczius 13.

61. (1124.) szám.

Sok zaj semmiért?

Egy takarékpénztárnál, közvetlenül a közzététel előtt, mely az évi nyereséget és veszteséget számla elbírálására van összehívva, kiderül, hogy egy nagyobb takarékpénztári betét — 9000 forintból van szó, — nincs, vagy legalább is nem kellően van elkönyvelve. Hogy ez — legyen egyszerű gondatlanságból, vagy mulasztás és hanyagságból, vagy büns célzattal elkövetve — megdöbbentő dolog és hogy az e miatti fölháborodás általános úgy az üzleti világban, mint a közönségnél általában, mindenki természetesnek fogja tartani, mert minden takarékpénztár, vagy ilyenmű intézmény a közönség hitelességét és bizalmát elteremtése és így a legkisebb inkompetenciák is számításba jön. Ha tehát a tényleg megállapított és beismert hiba a legszigorúbb elbánást követeli és a közönség a kellő tényállás földerítéséig megnyugodni nem képes, sőt ha a bizonytalanságnál fogva kelletlenül nagyobb is a láma, ezt a jogos fölháborodásból mintegy ösztönyszerűleg származott *zajt* akként jellemezni, hogy az *semmiért* történik, nem szabad. Igen is tudva van, hogy a *siklósi takarékpénztárnál* történt *valami*. És ha ez csak annyiból áll is, hogy 9000 frt betét nem lett elkönyvelve, vagy nem kellően lett elkönyvelve, ez nem csak valami, hanem *sok*. Ily hanyagságot és könnyelmű fölületeséget — eddig csak ilyenről szólhatunk — kicsinyelni, keveselni és menteni nem lehet semmiféle irányban sem, még akkor sem, ha a *fedezet* — (tehát esetleg *hiány* is lehet) — meg van.

Igen természetes, hogy a takarékpénztár igazgató vezetői mindenféle palliatív eszközök által sietnek a közönséget megnyugtanni, hogy a megrendült bizalom lehetőleg gyorsan helyreállíthatassék. De az orvosias módszerreikhez és eszközeikhez nem tartozhatik semmiesetre sem a szokásos *szépités* és a föltétlen biztosítás, hogy: a *visszaélés ki van zárva*. Nem, mert egy intézet, mely *szükségszerűen* tartja a könyveknek visszamenőleg való szakértők általi fölvizsgálatát és beismert, hogy 9000 frt betét elkönyvelve nincs és az esetleges fedezetről is gondoskodik, egy percig se állíthatja, hogy az egész dolog — *semmi*. De meg ha egyeből sem áll a dolog, mint könyvelői hanyagságból, azt sem mentetni lehetettséggel és túlelfoglaltsággal, mert

szakszerű, alapos és kellően ellenőrzött vezetésnél ily hiba abszolút meg nem történhetik, vagy ha megtörténik, rögtön, az első zárlatnál ki kell derülnie. És ha valóban csak gondatlanságról van szó, azt a vizsgálatnak kell kimutatnia, előre hirdetni semmi egyéb kisvárosi mentegetőzéssel, melynek senki sem ad hitelt. A közönség bizalmam vár, ha az illetékes tényezők a legszigorúbb vizsgálatot a *legrövidebb idő alatt* fogantatják: *három hónapig* a tényállás kiderítésére szolgáló időkterjednie nem szabad. Egy perccel sem szabad késni és egy perccel sem elhalasztani, ha azt akarják, hogy álhírekkel a mindig jó hírnek örvendett intézet meg ne ostromoltassék. Inkább gondoljon az intézet vezetősége a legrosszabbra, ilyenkor mindig megfelelőbb az aggályos pessimismus, mint a jóhiszemű reménykedés; csak a leglelkismeretesebb megfontolásért adja viszonzásul a közönség a bizalmat és lesz tartózkodóbb ítéltelev.

Még a legkorlátoltabb keretű pénztézet is oly közérdekű intézmény, annyira összefüggő számtalan ember életkérdésével, hogy vezetésnek és kezelésnek minden mozzanatát a nyilvánosság legkövetlenebb ellenőrzése alatt kell hogy álljon; nem tartjuk tehát feleslegesnek, hogy a siklósi takarékpénztár esetéből kifolyólag minden egyes intézet vegye vizsgálat alá belkezelésének módozatát és ejtse meg a legszigorúbb rovatcsolást. És az sem lesz fölösleges, ha a tisztviselők minősítése, alkalmazásuk módja, fizetésük és jövőbeli biztosításuk kérdése is behatóan fontolóra vétetik, mert éppen ez irányban a vidéki intézetek *merő garasos takarékszámból* nagyon is kevesse élövigyázók. Szükkeblőségüket csupán azért, hogy a részvényesek még többet nyerjenek, nem egyszer drágán fizették meg már!

HIRROVATUNK.

Pécs, márczius 12.

— **A hadosztályparancsnokok Pécsét.** *Lobkovitz* Rezső herceg hadtestparancsnok kíséretében lejön Pécsre *Bothmer* Henrik altábornok hadosztályparancsnok is, ki ezen minőségben most jön először hozzánk a 44-iki gyalogezred fölvizsgálás céljából. Főrangú katonai vendégnek szerdán este 8 órákor érkeznek meg a budapesti gyorsvonattal s péntek délelőtt utaznak tovább Kaposvárra az ott fekvő két zászálj megvizsgálása végett. Szombaton délelőtt utaznak vissza Budapestre.

— **Helyi önkormányzat.** „Az önkormányzat” vonz! Ez ismét bebizonyult a szom-

baton este a Hattyu termeiben megtartott helyi önkormányzati ülést, mely minden tekintetben pompásan sikerült. Ezen fényes siker főérdeme ismét S c h w a r c z Henrik alezredes és S r e t e r István főhadnagyok illeti meg, kik is egyetértéssel megalkotottak odahatni, hogy a tisztelt estélyi farsang elítél báljai mellé sorakozzék. A „Hattyu” feljárata délszaki növényekkel díszítve tündéreként volt átalátotva. A följárat vörössel (a 44-esek színével) volt díszítve, a terem pedig fehér-kék drapériákkal volt dekorálva. Kifenc óra felé már a nagy terem egészen megtelt, harmonikusán vegyülve a viágos, sötét vörös, zöld és az „arany orslag” közé a megjelent sok szép leány suhóg öltözéke. A helyi önkormányzat összes tisztjei megjelentek az estélyen, gyarapított ezek számat a sok tartalékos tiszt, 44-es és vadászöntékes. A katonazenekar indultja után megkezdődött a tánc, mely reggelig tartott. Az első négyest, melyet S r e t e r főhadnagy rendezett, 60 pár tancolta (közül igen sok vidéki leány is) Szünóra után a fényes társaságot gyönyörű magyar dalok éneklésével lepte meg F u t i m a Emil önkéntes, erces hangjával nagy fölülést keltve. A díszes közönség csak reggel felé oszladozott szét.

— Biedermannék a tengeren.

Ezen a címen több leveler közöltünk Biedermann Rezső baranyamegyei földbírócs családjának érdekes tengeri utójáról, mely leírások általános érdeklődést kellettek. Föltűnt bizonyára olvasóinknak az, hogy ezek a levelek folytatása nemrég hírtelen megszakadt. Lapunknak szives barátja, ki a tengeren utazásáról, a családú megválasztva folytán, együtt tart a „Red Eagle” yachton, legutolsó leveleiben elcizolt arra a nagy szélviharra, mely öket Palermónál a kikötőben maradásra önkényszerítette, s mely ugyanakkor több nagyobb hajót a parthoz vágdosott. Ez a vihar azóta is folytonos háborgatásban tartja a tengert, s a „Red Eagle” hölgytársaságát kimerítette és az állandó himbálózása a yachtnak, minek folytán a társaság vasutára ülve Romába majd Abbaziába, honnan kiindult, sietett vissza.

— **Woinasny Mór,** a nemrég politikai szenvedélyességéből ártatlanul meghurcolt volt a parci eseres, ki szegvár-belvárosi plébánossá nevezettet ki, tegnapi bucsuzott el ünnepélyesen a parci hívtől. Kedden költözött véglegesen Szegzárda, ahol azonban csak húsvét másodnapján tartja meg a beiktatási ünnepélyt.

— **A polgári kaszinó harmadik estélye** tegnapielőtt kevesebb közönség jelenlétében folyt le, mint az előző két estély. A szomszéd „Hattyu”-ban vizgasz helyi önkormányzati tiszt estély megosztotta a közönséget közte és a polgári kaszinó közt. Mindazonáltal a kaszinó díszes teremben az összes asztalokat megszálva tartotta a szorakozni vágyó publikum, mely teljes figyelemmel adozott a ruházatról föltesz T o l d y Béla dr.-nak, kinek érdekes és humorral vegyített fölővalásait helyenként derűltségű kísérte. Toldi dr. után H i l l e b r a n d t Ferenc költője le a közérdeklődést kellemes lyrai tenorján előadott két dallal, melyeket véss Albert kísért zongorán. Mahotát keltett C s u k á s Zoltán valami parodia-félevél, melyek a Darwin-féle elméletet teszi tréfa tárgyává tudományos katedra komolysággal. Új dolog volt az

Eckhardt Antal és König Ferenc citera-dunája, melyre ráadásul Eckhardt, ez a sokoldalú zentés, hegedűvonóval játszott el a citera húrján egy ábrándfélt, míhez König adta a kísérletet. Aztán H a k s c h Lajos humoros elbeszélést olvasott föl, melynek egyes bohó részletei szintén közérdeklőséget kellettek. V é s z Albert zárta be a műsort a „Szultán“ operette szövegeiből egybeállított s brilláns technicával előadott potpurival. Músort után tánc következett.

— **Jónás Janosi cigányprimás Abbaizabaja.** A mi derek cigányprimásunk Jónás Janosi, ki Amerikából hozta magával a vállalkozó szellemet, ismét elutazott Pécse-
re. Nem tud huzamosabb ideig itthon időzni, utazni vágyik; újabb esengő babárokra áhítozik lelke. A sokat utazott primás ezúttal Abbaizaba ment. Megtudatjuk, hogy a német császár né családjával üdülés céljából A b b a z i b a utazik, hova a német császár és a mi királyunk is eljő. A jó cigány keresve keresi a sokadalmat, mindig oda siet, hol sok ember találkozik. Janosi társával, Miskolyéval és fő műsziusával szombat éjjel tehát Abbaizaba utazott s erre oly kevés készülteket kellett tennie, hogy még aznap este 10 óraig jászottak. A Bedőben eszebél-szebb magyar darabjait. Jónásékban kilátás van, hogy Abbaizaba a német császárral dőljön is fogjak jártsani

— **Fólovasás.** A fogas kérdések egész sorát hallottuk letaryainyi tegnap a közegészségi egyetel által rendezett tudományos fólovasások harmadikában. Megszólott értesekkel hallgatta őket végig a szép szam közönség. Az egyik párt fogat csokigortaga a kifejtett óvek hanyagságukat vándó ereje ellen, vagy pedig fogvagyogtatva fordított annak élénk szinében eseteit következtetése. A másikat arcan ellenben mosoly úti, részint mert meg voltak elégedve önmagokkal, másrészt pedig, mert ez a legcélszerűbb mód fogakról fólovasás nélkül beutatóására. A fogakról szolt az előadó és azoknak befolyásáról egészenúnkre. Hogy az előadó nem volt más, mint városunk hamar közkedveltje, jóhírű és keresett volt fogászta, *Wallerstein* Bódor dr. orvos-dámt, az természetes. De meg is fogta tárgyát oly erővel, alaposagasság és eleganciával, mintha csak az ő fogtechnikai modorának keletkes bemutatásáról lett volna szó. Targyalta a fogak természetrajzát, történetét, kortanát. Az utóbbi természetesen a legélénkebb szinében. Fóllintette a fogmegbetegedések okait, a módot, mint lehet azok elejét venni és ha már megesezt a baj, mint kell kezelni és megszűntetni. A tisztaság, mint minden egészenek, úgy a fogaknak is alapja és forrása. De van ezen egészeneknek még egy másik kútforja is, és ez a fogorvos. Nem akkor kell őt fólkóresni, mikor már baj van a száiban, hanem idejekorán meg kell kérdezni tőle, nincs-e olyan készüléke? A gyermek fogainak ápolása és orvosi kezelése lényeges dolog és a legtöbb bajnak elejét veheti. Végig buzdította az előadó hallgatóit a fogapolás minden módszerén és eszközén, végig óvta minden bajján és fogyatekén és be engedte látniok, hogy az út, mely a fogorvoshoz vezet, nem Kálvária, hanem egyik út az egészenhez, tehát a földi düvöléshez, mert fogak nélkül nincs emésztés, emésztés nélkül nincs egészenek. Kár volt neki jó tanácsnépen így nem végezni beszédjét: vizionlatára — *én válam.* (A. I.)

— **Ki a szabadba!** Ez volt tegnap Pécsen és valószínűleg minden nagyobb városban a jelző. A tavaszi nap incselkedve lövelte a friss levegőbe aranyugóit. A kék mennyből bizalmasan mosolygott le a földre, mint a szerelmes leány, ki tekintetével árulja el vonzódását. Es csakugyan: a leleplezett Egy meghittan borult a Föld hatalmas vállaira és ez a szerelmeskedés egészen föllivonyozta a Föld lakóit. A vér megcsúszdult az erekben, a város falai egyszerű szűkek lettek, kifelé vágyott mindenki a szabadba és megindult a nagy mindenindóris kiránduló helyeinkre, melyeknek nap-sütőte terelt valósággal előzőnők az em-

ber-gomolyok. Különösen sokan keresték föl a Kardos-utat, és onnan a tettei fősíksíkot, hol javában folyt a nép-mulatság; leginkább a labda-játék különféle nemei, melyben felúttok — legények, lányok is — vettek részt. Sokakat vonzott azon körülmény is, hogy a tettei Scholz-féle sűrűhöz megnyitása is e napra volt hirdetve. Várták is az alkalomból sokan az emaradhatatlan zenét, de az emaradhatatlan ezuttal mégis emaradt. Annál kevésbé maradt el a kényelmetlenség, mert a helyiség nemcsak hogy nem volt elegendő a vendégek befogadására, de még a nehezen beszerelt számára sem volt elég ülőhely, úgy, hogy boldog volt, a ki asztal után székhöz jutott. A vendéglősnék nem csak érdeke, de kötelessége is volna elegendő széket tartani. Kéves léven a szék, nem csoda, ha kevés volt a főlőszálo pincér is; annál több volt azonban a panasz a drága árakra és az adagok kesélyiségre, a miből csak azt látjuk, hogy a fővárosi kiránduló helyek vendéglőseinek példája a Tetteyre is elhatott. Örömmel látták sokan az alkalommal, hogy a Bors-féle kis vendéglő előnyös renovációs munkáit keresztül és erkélyvel látták el, hol fodott helyen lehet majd lakozni. Ideje volt. Hozza meg a szép tavasz egyéb vágyaink teljesedését is.

— **Két új táblabíró** a hivatalos közlony szombati száma közli, hogy a király L u k r i t s István pécsi kir. törvényszéki bírói ítélő táblai bíróvá nevezte ki. Lukrits továbbra is a pécsi törvényszékkel marad táblabírói ranggal. Ertesültünk szerint a király K a u f m a n n Nándor pécsi kir. törvényszéki bírói is kinevezte ítélőtáblai bíróvá, s mint ilyen a győri kir. táblához lételett. — Megemlítjük még A g o s t o n István szegedi törvényszéki bíronak ítélőtáblai bíróvá történt kinevezését, ki e ranggal és jelleggel a szegedi törvényszék bírói karában marad.

— **12 éves bünyűje.** Mára volt kítűzve újból K r a u s z Imre volt pécsi keskedőnek család bukás bünyűjében a pécsi törvényszék előtt a végvárgyalás, de a vádolt kerelmére a tárgyalás újlag vádolt igazoltl betegsége folytán elhalasztották. Krausz Imre a 70-es évek végével nyitott a Király-utacában, később a Baratok-utacájában rőfos kereskedett, egyttal azonban spirítuszüzlet is üzkeedett. Alig 3 évi főnállás után csödbe jutott és passzív mintegy 5000 forinttal haladatk meg cselekvő vagyoni állapotát. A bünyűzsgát folytán a törvényszék által el is ítéltetett 3 évi börtönrre, de még a budapesti kir. ítélőtábla által az ügy fóldolattat és azóta hol a szükség pótlások megszerzése, hol Krausznak egyéb körülményei és betegsége miatt a tárgyalás majd kítűztek, majd elhalasztatik.

— **Telefonozás a táviró sodronnyon.** Demezy Gyula budapesti ügyvéd szenációs táalmányával folytattak most kísérleteket. A készülék lehetővé teszi, hogy a táviró sodronnyokon akkor is megértik a telefonozott hangot, ha egy időben sörnyöznek. Főlölegessé teszi tehát a külön telefon-vonalakat, melyek igen sokba kerülnek. Ha a kísérletek sikerülnek, úgy végre Pécsnek a kítűlválgal való telefonösszeköttetése se marad a távol jói méhében.

— **Egy volt emigrans halála.** F o r n é t Kornél okl. mérnök, 1848-iki honvédmőrnagy, észak-amerikai ezredes és ny. mohácsi m. kir. sőtárnok V á c o n, hová nyugodni tért, e hol 10-én reggeli 8 órákor hosszas szenvedés után elhunyt. Egyik leányát S e y István lancerskijegyző bírja nőül.

— **Francia tolmács K e n g y e l Mór** ügyvéd, a modern nyelvek alapos művelője, német és angol tolmács, a francia-nyelvi tolmács esküt is letette a pécsi törvényszék előtt. Megérdemelné a jeles nyelvűbuvár, hogy az igazságügyminiszter vagy a miniszterelnökség elegendő tét is nyitna képzettségének gyakorlati kifejtésére.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter K i r c h n e r Béla szenici állami polgári iskolai rendes tanítót az eper-

jesi állami óvónő-képző intézethez egyelőre ideiglenes minőségben rendezet tanárrá nevezte ki és szolgálatára Budapest fő- és székváros kir. tanfelügyelőségéhez rendelte.

— **Eljegyzés.** Tegnap tartotta kézfogóját Sz i n k o v i c s Károly megyei aljegyző F e k e t e Etelka kisasszonnyal, Pécs sz. kir. város tisztifőügyéze, közéletünk egyik érdemes tagjának, F e k e t e Mihálynak leányával.

— **Esküvő.** Ma tartja Mohácson N a g y Gyula, dáradi főjegyző esküvőjét Ö z g y K o v a c s Alajosné, Ráder asztalosnővel, Baranyamegye volt ügyvédek özvegyével. Mint egyik tanu a volégyéné bátyja, N a g y Jenő, Baranyamegye tisztifőügyéze szerepel.

— **A honvagy hatalma.** Egy pécsi tanító egy pár hetel azelőtt Slavóniában nősülvén, nejével együtt magával hozta a bájós Marát, hogy mint a konyhabirodalom kormányzója működjék. Vasnap reggel becsongett a fiatal asszony a konyha királynőre, de semmi seje. Ejnek idején elgyaltta a várost, angolosan elbuszta. A vizsgálat hatatlan gázda tudakozódott a városi rendőrségnél, vajon nem ment-e oda látogatába, de eredménytelenül, mert a rendőrség, amelynek jaurjához különben sok hölgyvendéget fognak, épen ezen éjjel nem tudott vendégre szert tenni. A szavolon honleány bizonyosan már élvezi fajrokonai körében a viziontlátás örömeit.

— **A sorozás Pécsen.** A pécsi hadköteles újenczokkal április 24-edikétől 27-edikéig bezárólag tartják meg a sorozást; 24-edikén az első korosztály, 25-ödiken a második és harmadik korosztály kerül sorozás alá; 26-án és 27-én a nem pécsi illetőségű, de itt tartozó hadkötelesekké folytatják az újenczozást. A sorozás a Scholz-féle sörarnokban lesz s a jelzett napokon fél 9 órákor kezdik el.

— **A nemzeti kaszinó új palotája.** A nemzeti kaszinó által az építendő új palota költségeire főlövendő kölcsön ügyében szombaton megirt újdonságunkat ma kiegészítetjük a kaszinó választmányának tegnapi ülésén végzetekkel. Ez ülésen *Litke* alelnök bejelentette a kölcsön dolgában folytatott tárgyalások eredményét s a Magyar Jelzáló-hitelbanknak a nyújtandó kölcsönre vonatkozó feltételeit. A nevezett pénzintézet 5-4%^o/a-al, de a kifejezett ígért szerint talán 5%^o/a-al adja a 120.000 forintos kölcsönt a jelzett százelekből foglalt amortizációval. Ez összeget nem mint törlesztési kölcsönt adja a Jelzáló-Hitelbank, hanem közegéi kölcsönökben, olyan formán, hogy a kaszinónak összes ingó és ingatlan vagyona, valamint a budgetben foglalt évenkénti jövedelem leköttessék. A palota nem okvetlenül a Kierstein terv szerint épül; mert a választmány tegnapi ügy határozott, hogy a terv előbb fóllubralás alá fójjon, s miután már most vannak e terven igaztani válni, a fóllubralás után föl fogják kérni Kierstein, hogy a kívántak szerint módosítsa a tervet. Egyszermind fólkéri a választmány Steinhardt és Lang építész céget is, hogy szintén adjon be tervet. A tegnapi ülésnek ma déltűn 3 órákor folytatása lesz, amikor a választmány a helyszínen tart szemlélt, hogy az épület kítelének módozatait megállapíthassa. A választmány ügy akarla, hogy az építendő palota mellett kert is legyen, ami természetesen csak is a Mária-utca felőli részen lehet építetek s telek bevonásával lehetséges.

— **Frigyes főherceg Belyén.** Frigyes főherceg holnap, kedden érkezik Belyéyre szalonkavaszatra. E vadászaton részt vesz Schauburg herceg is, a német császár sőgóra. E vadászatok egy hétig fognak tartani.

— **Jön a honvéd lovassági főügyelő.** Csepei Z o l t á n Elek cs. és kir. tábornok, a honvéd lovassági főügyelője, a mai esti vonattal Budapestről városunkba érkezik megidézéssel együtt. A főügyelő a m. kir. 8-ik honvédhuszár ezred l-ő osztályát fogja megszemlélni és szemle után azaz f. hó 14-én reggel utazik el.

— **A Stabat Mater megemlé-
lése.** Az a nagy érdekfűző, mely a Stabat
Mater oratorium előadása iránt tapasztalható
volt, azt a tervet érlelte meg a Pécsi Da-
lárdá választmányában, hogy a sikerült elő-
adást megismételjék. A budapesti con-
cert-populáir-ek mintájára jövő vasárnapon te-
mesen mérsékelt beletíjdi mellett népszerű
előadást szándékoznak rendezni az oratori-
umnak megörvödötlenül és teljes ének-
és zenekarral való megismételésével. Ez az is-
métlés közönségre is történik, mert nemcsak
azok kívánják hallani a zenei szépségeiről
híres művet, kik tegnap nem jellehetek meg
az előadón, hanem azoknak is nagyrésze,
kik a tegnapi egyszeri hallással nem értek
be s akik az élvezet teljességé okáért újra
szeretnék hallani Rossini oratoriumát.

— **A honvédség őszi gyakor-
lata.** Mint illetékes helyről értesülünk, az
idei őszi gyakorlatra a sátorbátorban a m.
kir. 42-ik honvéd gyalog hadosztály lesz
összpostositva, dévény-ufalusi Andráshy
Gyula es. kir. altábornagy parancsnok-
sága alatt. A nevezett hadosztály a 17, 18,
19 és 20-ik honvéd gyalogzredkekből áll.

— **Baranyamegyei községi és
körjegyzők egylete** ma délutól 10
órákor tartotta Baranyavármegye házának
nagytermében Podgorlét Sándor elnökelte
alatt évi rendes közgyűlést, melyet a regeli
8 órákor tartott választmányi ülés elő-
zött meg. A közgyűlésre mindössze 16 tag
jelent meg, néhányan irásbelileg igazolták
távolmaradásukat, a nagy többség azonban
(mintegy 50) nem jött el. Az elnök meg-
nyitó beszédében reflektált azokra a vá-
dakra, melyek a jegyzői kar megbízhatóságá
ellen a községi közigazgatás közlegő refor-
málása alkalmából fölhozhatnák s kifejezést
ad azon meggyőződésének, hogy a jegyzői
kar feladatának sikeres megoldásával fogja
a vádak alaplatanságát leginkább meg-
egafolni. Ezzel kapcsolatosan el is határozta,
hogy köszönő feliratot intéznek Hieronym
bülligymiszterhez, hogy az országgyűlésen
elők a vádak ellenében megvédelmezze. A
múlt évről szóló érzékeny jelentés az egye-
sület vagyon állapottát a lehető legzso-
rubban mutatja, a mennyiben az egyesület
készpénz készlete mindössze 3 frt 87 kraj-
car. Targyaltak Olasz Gábornak a tagsági-
díjhatálékot apasztása iránti módokat
megállapítására vonatkozó indítványát és
el is határozta az egyesület alapszabályai
több pontjának módosítását. Horváth János-
nak a jegyzők nyugdíjának egyenlősi-
tésére és a befizetett nyugdíjak vissza-
fizetésére vonatkozó indítványát, mely
szerint a nyugdíj ne a fizetés arányban,
hanem bizonyos fixumban állapíttassék, s
hogy az állásukról lemondó s más állásra
lépő jegyzők befizetett nyugdíjillekte vissza-
fizetessék — a választmányod utasították.
A 3 évről megbízatást nyert egyleti tisztikar
és választmány megbízatásának ideje lejár-
ván, új tisztikart választottak. Elnöké meg-
választott Kohárics József, alelnöké
Klombauer Antal és Hempfner Lajos, első
jegyzővé Olasz Gábor, jegyzőkké Bózsa
Kálmán és Horváth János, pénztárossá
Grosch Vilmos.

— **Az ipartestület közgyűlése.**
A pécsi ipartestület tegnap valóban ritka
érdeklődéssel kísért közgyűlést tartott a
városban. Hogy külön is megemlítsük ezt
az érdeklődést, nem pusztá megszokásokból
tesztük, mert e különben stereotip ki-
fejezés ez egyszer nagyon is helyén van.
Az ipartestület, mióta fonnál, még sohasem
tarthatta meg közgyűlést az első ízben
hirdetett terminuson, hanem mindig kétszer
kellett kitűzni a gyűlés napját azaz a meg-
gyűléssel, hogy másodsor már akkor is
határozatképes a gyűlés, ha senki sem jön
el. Ezáltal az első terminusra is kellő szá-
malm jelentek meg az ipartestületi tagok, kik
újabbban melegebben érdeklődnek a saját
közös ügyeik iránt. A gyűlés tudomásul
vette és jóváhagyta a tett előterjesztéseket,
közük a testületi utasulások és munka-
közvetítő intézetét rendező szabályzatot,
melyet Dobszay István testületi titkár készi-

tett. A tisztújításon egyhangyalan ismét
Schmelcz Ferencet választották meg
elnöké, a 24-es előjáróságba beválasztották
Kléber János, Engesz Miklós, Germann
Ferenc, Hoffmann Lajos, Hillebrand Ferenc,
Filsinger Henrik, Lauber Rezső, Kelemen
József, Rausch István, Orf Gáspár, Reich
János, Peifer József, Dempf József, Novák
János, Radits György, Kremling Károly,
Dobszay Nándor, Rihmer Károly, Gianone
Sándor, Járányi István, Haksch Károly,
Ganter Ferenc, Rostás Géza, Dömmel Nán-
dor iparosokat; számvevőkké Holly Mihályt,
Beck Gyulát és Imre Sándort.

Zene, művészet, irodalom.

— **Stabat Mater.** A kereszt előtt
álló fájdalmas Anya mintegy égi jegye a
keresztény világba kiszabott nagyjóbi idő-
szaknak. Az ezidőre szóló elmékedések leg-
nagyobb része az ő tragikus fájdalma fölött
folyófal a megkínzott Istenember szenvedési
mellett; az egyházi énekek is sűrűn fog-
lalkoznak a Fiu kirinjával együtt rettetes
szendvésére kárhoztatott Anyával. Egész
kis opus-gyűjtemény van a Stabat Mater
lamentáció szövegére is, ezek közül azon-
ban nagy arányával s teljes zenei appará-
tusával a Rossini műve magaslík ki, mely
az ugynevezett világos egyházi zene szé-
közeivel megépített, bár egyes részbeiben
operaszzerű olosz allure-jeivel annak kere-
ten küssé túllépő, örökbecsi alkotás. Mint
általában a világias egyházi zene, ez sem
készít ajatosságra, még templomban
előadva sem, mert zenei szépségei teljesen
magukhoz ragadják a fül és lélek figyelmét;
de merengővé teszik a hallgatót, ki elme-
rűlve az ihletett költőnek hol az elmét,
hol meg a szívet megnépi, mesterileg ki-
dolgozott a zenei szonoklótaban, áhitattal
elmékedik a fájdalmas Anya szívét ájáró
het törődés fölött.

A Pécsi Dalárda nagyon lekötölte a
a közönséget Rossini „Stabat Mater”-jének
másodsor előadásával. Az első be-
mutató óta hosszú idő folyt le, mely alatt
új nemzedék lépett az előbbiek nyomába,
s bizony kétharmad részben Kicsérelődtő a
társaság is, mely a művészetnek adózi zo-
kott s melyet műveltségére erre kötelez is. Az
a nagy közönség, mely tegnap a tornacsarnok
földszíntjét a podiumtól a bejáratig teljesen
megtöltötte, elismeréssel kell, hogy legyen a
Pécsi Dalárda iránt, hogy a nagynevű
olasz zeneköltőnek a fővárosban kívül a
vidéken igen két városban előadható reme-
műve élvezésében részesse tette. A vidéki
daloskörök közül talán egyedül a Pécsi
Dalárda van régidőtől fogva abban a hely-
zetben, hogy összeköltéseivel fogva e
művet s ehhez hasonlókat előadni képes.

A tegnapi előadás össztársa a leg-
jobb impressziókkal töltötte el a hallgatóság
lélkét; a részletekben sorolhatnánk ugyan
föl kifogás alá eshető egyes dolgokat: de
ezekért se a vezetőket, se az előadók
gáncs nem érheti. Ezek az aprólkos kifogás
kamugy is csak a gourmand zenész
meggyőződési köző tartozhatnának, de eny-
nyire kielezett igényeket egy felében fil-
harmonikus s csak kiegészített részben hi-
vatatos zenészekből álló ének- és zene-
társasággal szemben nem tarthatunk.
A közönség megosztatlan tetszéssel hall-
gatta s tetszésének szintén egyformán jut-
tatott kifejezéseivel jutalmazta ugy a ma-
gán énekeseket, mint a karokat, mely utó-
biak impozáns hatásukkal s precíz együtt-
működésükkel érdemelték ki a tapsot. A
Hoffer Károly remek solója mellett ki-
tűntek: Schlauch Anna a „Quis est
homo” kettősében beheliző s tisztán in-
tónál sopránnyal, kinek igen jó társa volt a
duettben Hentz Mariska tömör s kifejez-
sel telj altájval; Jilly Alajos, kinek híres
basszusa ezuttal is teljes szélességében rez-
gett a nagy csarnokban; a magán kvartettek-
ben: Schneider Istváné, Thaly
Olga (sopran), Zeleny Sarolta, Kait-
necker Györgyike (alt), kik közül külön-
ösen Schneiderné é juttata érvényre

lágú, temperamentumos sopranját; továbbá
Eötvös Ilka és Haberenyi Camilla,
kik sopran-solikkal most álltak az első
nagyobb „tűz”-ben. Szép harmóniát fejtett
ki az introdukcióban előforduló rövid magán-
kar is, melyben Ehn Emilia, Hillebrand
Janka, Kindl Gizella, Krausz Irma, Eger-
szék Kálmán, Eötvös Gusztáv, Hillebrand
Ferenc és Niedermayer János vettek részt;
s általános figyelmet keltett ugyancsak az
introdukcióban a Bóth Emil tenorja,
melynek ott rövidke magánzongor.
Hoffer nemcsak mint énekes és
dirigens tette ki tapsaival a közönség,
hanem mint a női énekeslola vezetőjét is.
Mint dirigens, elismeréssel illeti Eckhardt
Antalt is, kinek zenei készsége és nyu-
galmi a vezetésben szintén nagyban bizto-
sította a reá bízott számok előadásának
precizitását. Egy titkos kék közreműköd-
ésük is megemlékeztünk e helyen: a Lóth
R Vilmosról, aki a zenekar apró hárnyai-
nak eltűntetéséről gondoskodott előismer-
mélő buzgalommal.

A katonazenekarral megerősített mű-
kedvelő és hivatatos zenészekből álló ha-
lalmas zenekar teljes készséggel tá-
mogatja az énekeseket; de bár művészi
méréslellettel szolgáltatta a kísérletet, helyen-
ként mégis veszedelmes nehezedit az
énekkarra. P-1.

KÖZGAZDASÁG.

(*) **A gyümölcsösor készítését**
hazánk felső és keleti megyéiben megpró-
bálták. Összesen első kísérletül 4200 hektó-
liter készítették. Bár a feldolgozott anyag
nem volt a célra teljesen alkalmas, mind-
azonáltal a nagy értékesítése 7 frt 50 krtól
15—20 frt-ig sikerült. A legkisebb értékesítés
Trencsénben, a legjobb Szatmárban értett
el. Tekintettel e kedvező eredményre gróf
Bethlen András miniszter elrendelte, hogy a
jövőben több gyümölcsalmot hozat Bret-
nyéből; ezek egy részét egyleteknek és köz-
ségeknek ingyen adja ki használatra, egy ré-
szét pedig a szállítási és vámköltségek elen-
gedése mellett, el adja magánbirtokoknak.

Humor.

A szerkesztőségben. Poétcska:
Ugybár szerkesztő ur, a papírosnak csak
egyik felére szabad írni? — Szerkesztő: —
No tudja, nem mindig. Néha legjobban, ha
egyik felére sincs irtva semmi.

A dolgozó szoba. — Látja, ez itt
a papa dolgozó szobája. — Dolgozó szoba:
Hát az én papája dolgozik? — No
éppen nem, hanem teszik látni ott azokat
a kömfvényeket? Azokat nézi ő innen
egész nap.

TAVIRATAINK.

**A király képe Pestmegye
dísztermében.**

Budapest, március 12. (Eredeti
távirat.) Pestmegyének dísztermében
tegnap leplezték le a királyunknak,
Benczur Gyula által megfestett ar-
képét. A leplezési ünnepély jelen-
 voltak a *miniszterek*, főméltóságok és
nagy számú előkelő közönség. **Ben-
titsky Ferenc** főispán megnyitó
beszédében elmondotta a kép le-
keztését. Midőn a lepel a képről lehullt,
a közönség viharos éljénzésbe tört ki,
és helyéről föllélt.

Földváry alispán ékes szava-
ban köszönte meg a megyének az
ajándékot.

**A szabadalvópárt értekez-
lete.**

Budapest, március 12. (Eredeti
távirat.) A szabadalvópárt tegnap

este tartott értekezletén elfogadta a kereskedelmi miniszter által beterjesztett, Oroszországgal kötendő kereskedelmi provizoriumra vonatkozó törvényjavaslatot. **Wekerle** Sándor miniszterelnök ismertette választát, melyet **Vörös** képviselőnek az ezrednek nyelveik szerint való új csoportosítása tárgyában hozza intézett interpellációra adni fog. A miniszterelnök az erre vonatkozó híreket teljesen alaptalanoknak jelenti ki, mi helyeslőleg vétetett tudomásul.

A kereskedelmi szerződés Oroszországgal.

Budapest, március 12. (Eredeti távirat.) A képviselőház ma kezdette el tárgyalni az Oroszországgal kötendő kereskedelmi provizoriumról szóló törvényjavaslatot. **Görgey** előadó röviden elfogadásra ajánlja a javaslatot. **Bujanovics** a nemzeti pártból nem fogadja el a javaslatot, mert az utolsó szerződések által háttérbe szorították a magyar nemzetgazdasági érdekek, és feladjuk kivételi piacunkat. **Molnár** József a függetlenségi párt nevében elveti a javaslatot, mivel a közös vámterületnél a magyar nemzetgazdaság érdekeit megóvni lehetetlenség. **Lukács** Béla kereskedelmiügyi miniszter visszaautasítja azon vádat, mintha ezen szerződés kizárólag az osztrák ipar érdekeit mozdítaná elő; ellenkezőleg: annak megkötése Magyarország közgazdasági érdekében fekszik és tekintettel egyre növekedő iparunkra, súlyt helyez arra, hogy fogyasztó piacot találjunk.

Szalay Imre, **Madarász** József és **Ugron** G. a javaslat ellen tartottak beszédeket. **Wekerle** miniszterelnök beszédében kifejti, hogy itt nem a kormány iránt bizalomról van szó, hanem csakis közgazdasági érdekeink megővására. Megnyugtatta a házat, hogy mezőgazdaságunk ezen átmeneti időben sem fog károsodni. Szó sem volt arról, hogy a mezőgazdasági termékekre vonatkozó vámtételeket leszállítsuk. A javaslat ezután nagy többséggel elfogadott. Harmadik olvasásra holnap kerül a sor.

Gajári Ödön programmbeszéde.

Budapest, március 12. (Eredeti távirat.) **Gajári** Ödön tegnap a választók nagy részének jelenlétében tartotta meg **Szepsi Szent-György** programmbeszédét, melylyel nagy hatást idézett elő. A választók rokonszenvük oly eklatáns bizonyítékával halmozták el **Gajarit**, hogy ott minden más jelölt mellett megkísérelt hangulat csinálás dugába dől. **Megyery** Krausz Lajos kísérletezését, a kertületben jelöltként föllépni, derültséggel fogadják és **Gajáriver** szemben meg számbavehető kisebbséget sem lesz képes összehozni. A **Szepsi** szentgyörgyi volt képviselő, **Bekics** Gusztáv miniszteri tanácsos egész befolyását **Gajári** mellett érvényesíti.

Az országgyűlési vita vége.

Budapest, március 12. (A „Pécsi Újság“ saját tudósítójának távirata.) Irányadó parlamenti körökben általános

nos az óhajítás, hogy a polgári házasság általános vitája a leggyorsabban befejeztessék. Annál nagyobb föltűnést kelt, hogy éppen **Szapáry Gyula** gróf igyekszik — amennyire tőle telik — a vita folytatására obstrukciót előidézni; visszolva a program-nélkülieket, hogy tartanak beszédek. Ezek között azonban már nem akad olyan, aki egyáltalában képes volna akár csak 10 pernyi beszédet is tartani és így ezen csinos terv teljesen dugába dől. A szavazás még e héten okvetetlen meglesz, valószínűleg már csütörtökön. A szabad-elpártár részéről csak annyiban fognak eszentül még a vitában résztvenni, hogy a netalán téves állításokat helyreigazítsák, de mindenesetre várható **Teleszky** nagyszabású záróbeszéde. Ezenkívül, valószínűleg csak **Apponyi**, **Ugron**, **Polónyi** és **Eötvös** záróbeszédei után következni fog **Szilágyinak** az egész anyagot fölölő beszéde.

Kossuth Lajos állapota.

Turin, március 12. (Eredeti távirat.) **Kossuth** Lajos a múlt éjjelt nyugtalanul töltötte. A tegnapi nap folyamán **ereje kissé gyarapodott, étvágya valamivel javult.**

Turin, március 12. d. e. 9 óra. (A „Pécsi Újság“ eredeti távirata.) **Kossuth** gyöngye lázzal küzd. Lélekvétele nehéz.

A honvédelmi államtitkár Pécsért.

Budapest, március 12. **Gromon** államtitkár a kedden reggel 5 óra 12 perckor érkező személyvonattal Pécsre megy.

A polgári házasság tárgyalása.

(Tizenkétórás nap.)

Budapest, március 12. (A „Pécsi Újság“ eredeti távirata.) A polgári házasság általános vitájában **Mezei** szól a javaslat mellett, **Deeszy** Holtán és **Bornemisza** István pedig ellene, mire a vita folytatását holnapra halasztották.

Kir. táblai értesítő.

Kifüggesztett ügyek.

Büntető tanács.

V. Pulcz Imre.

3774. Perlovics Szabó Gy. s. t. s.
8764. Kiss I. szemérem elleni bünt.
3799. Firth K. s. t. közokirathamisítás.

III.

3772. Baranyai I.lopás.

V. Babics Mihály.

380. Tamás Fné s. t. gyilkosság.
415. Szabó A. s. t. szai gyújtogatás.
443. Kis Nyéki I. közokirat hamis.
626. Fazekas I. szánd. emb.

III.

465. Torjék A. s. neje sikk.
513. Daróczky Zs. zugirászat.
572. Kovács E. s. t. s.
659. Straka K. véderő ell. kihágás

V. Bocz Alajos.

528. Balogh Mné és t. becs. sért.
529. Ugyanaz. ugyanaz.
530. Schmidt Hné becs. sért.
531. Borza Sné és t. k. t. s.

532. Vig Iné s. t. becs. sért.
553. Borbély E. becs. sért.
557. Kamts A. becs. sért.
590. Zsursits J. becs. sért.

III.

466. Vavró I. rágalom.
417. Cizmádia Jné s. t. lopás.
534. Vörös I. rágalom.
540. Stojkovic I. s. t. lopás.
534. Kis Ambrus I. lopás.
570. ifj. Bárány I. rágalom.
573. Farkas I. becs. sért.
371. Schum I. rágalom.
382. Kopa Iné s. t. rágal.
393. Oroz E. lopás.
395. Ribics I. k. t. s.
420. Nagy I. s. t. lopás.
447. Dömötöri Sára F. rágalom.

V. Váry Gyula.

411. Rostás F. s. t. orgazdaság.
412. Fischer V. s. t. okirat ham.
442. Fodor I. s. t. hat. ell. erőszak.
444. Rétki I. s. t. lopás.
446. Pamer M. okirat hamis.
524. Toth P. s. t. s.
559. Fülöp F. lopás.
596. Csele I. sikk.
589. Molnár S. halált okozó s. t. s.

III.

324. Borbély I. zugirászat.
383. Martina A. közcsend ell. kihág.
422. Morta I. ugyanaz.
423. Helfenbein H. s. t. s. t. s.
463. Kovács I. lopás.
511. Meszáros I. s. t. s.
535. Egedi I. jogt. elsajátítás.
541. Pintér (Pintarics) Rókus közcsend ell. kih.

Felölös szerkesztő: **LENKEI LAJOS.**

Kiadótulajdonosok:

Feller Mihály és Lenkel Lajos.

Lyceum könyvnyomda (Feller Mihály) 1894.

21316. sz. tkv. 893.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy **Dietrich Erzsébet** és családok **Amrein Rozina** végrehajthatónak

Herold Mátyas

végrehajtható szünevő elleni 100 és 159 frt 30 kr tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajthatási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő **Nádasd** községben fekvő a nádasdi 78. sz. tjkben felvett $\frac{1}{2}$ 2123. hsz. egész fekvőségre 36 frtot, a $\frac{1}{2}$ 2211. hsz. egész fekvőségre 16 frt, a $\frac{1}{2}$ 2247. hsz. egész fekvőségre 16 frt, a $\frac{1}{2}$ 2258. hsz. egész fekvőségre 13 frt, a $\frac{1}{2}$ 3482. hsz. egész szőlőre 68 frt, a $\frac{1}{2}$ 3487. hsz. egész szőlőre 68 frt, a $\frac{1}{2}$ 3600. hsz. szőlőből **Herold Mátyas** illető $\frac{1}{10}$ -od részre 200 frt, a $\frac{1}{2}$ 3855. hsz. egész szőlőre 22 frt és a $\frac{1}{2}$ 3946. hsz. egész szőlőre 90 frtban ezenem megállapított kiáltási árban az árverést erendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi **március** hó 24-én d. e. 10 órakor **Nádasd** község házáján megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserának 10 százalékát, vagyis 3 frt 60 kr, 1 frt 60 kr, 1 frt 60 kr, 1 frt 30 kr, 6 frt 80 kr, 6 frt 80 kr, 23 frtot, 2 frt 20 kr és 9 frtot készpénzben, vagy az 1891. LX. tc. 42. §-ában jelzett árformával számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet K. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a küküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átsozogatni.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság, 1893. évi november hó 18. napján.

Lukrits István tszéki bíró